

RELIGION AND SECULARISM (THE EXAMPLE OF FRANCE)

DİN VE LAİKLİK (FRANSA ÖRNEĞİ)

Yrd. Doç. Dr. İsmet EŞMELİ

esmeliismet@gmail.com / iesmeli@pau.edu.tr

Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

ABSTRACT

In France, which has an important place within the European Union, secularism has taken its present form through different stages in the historical process. However, there are still some points that have not yet been fully clarified in contemporary French secularism. France is described as a secular republic that respects all beliefs according to the second article of the first part of the Constitution of the V. Republic. Relations between religion-state and church-political authority in France, as well as in other European countries, have passed through the ups and downs. At the beginning of the 1700s, the king of France, blessed by the church, had the right to have a say in the fields of religion constantly, with the power he received from his earthly authority.

After the French Revolution, it began to be mentioned with a loud voice that the separation of church-state (authority) should be made as a result of the mentality and understanding that have formed after political, humanitarian and religious change. In other words, those who advocate that religion should not be a reference in fields such as morality, education, and administration within French society have become very effective. For this reason, some treaties between the Catholic Church and the French State have to be made within the framework of time-developing understandings in the French society.

Under French secularism, the recognition of the state without acknowledging the religions means acceptance of their existence in civil society without subjecting them to any judgment. Today, however, some controversies still remain in matters such as education, social assistance, holidays in the French secularism.

In this study, we will examine the secularism process in France in the context of religion-secularism. We then aim to comment the implementation of secularism in France and the situation of religions and religious people in the secular republic of France with some examples.

Key Words: Religion, Secularism, France, Catholic Church

ÖZET

Avrupa Birliği içinde önemli bir yeri olan Fransa'da laiklik, tarihi süreç içerisinde farklı aşamalardan geçerek günümüzdeki şeklini almıştır. Ancak, günümüz Fransa laikliğinde henüz tam anlamıyla netleştirilememiş bazı hususlar da bulunmaktadır. Fransa, V. Cumhuriyet Anayasasının ilk bölümündeki ikinci maddesine göre bütün inançlara saygı duyan laik bir

cumhuriyet olarak belirtilmektedir. Diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Fransa'da da din-devlet, kilise-siyasi otorite arasındaki ilişkiler inişli çıkışlı süreçlerden geçmiştir. 1700'lü yılların başlarında kilise tarafından kutsanan Fransa kralı, dünyevi otoritesinden aldığı güçle birlikte sürekli olarak dinle ilgili alanlarda da söz sahibi olma hakkını elde etmiş oldu.

Fransız devriminin ardından siyasi, insani ve dini değişimlerden sonra oluşan zihniyet ve anlayış neticesinde kilise-devlet (otorite) ayrımının olması gerektiği yüksek sesle belirtilmeye başlandı. Yani, Fransız toplumu içerisinde ahlak, eğitim, yönetim gibi alanlarda dinin referans olmaması gerektiğini savunanlar azımsanmayacak kadar etkin hale geldi. Bu sebeple, Fransız toplumda zamanla gelişen durumlar çerçevesinde Katolik kilisesi ile devlet arasında bazı anlaşmaların yapılması zorunlu olmuştur.

Fransız laikliği denilince, devletin dinleri kabul etmeksizin tanınması, herhangi bir yargıya tabi tutmaksızın onların sivil toplum içerisinde varlıklarının kabul edilmesi anlaşılmaktadır. Ancak günümüzde Fransa laikliğinde eğitim, sosyal yardımlar, tatil günleri gibi hususlarda hala bazı tartışmalar devam etmektedir.

Bu çalışmamızda, din-laiklik ilişkisi bağlamında Fransa'da laiklik sürecini ele alacağız. Daha sonra Fransa'da laikliğin uygulanışını ve laik Fransa Cumhuriyetinde dinlerin ve dindarların durumunu bazı örneklerle detaylandırarak değerlendirmeyi amaçlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Din, Laiklik, Fransa, Katolik Kilisesi